

Lesplan **Geld Maakt Gelukkig**

Aflatoun Nederland

Les 1: Sparen & uitgeven - vooronderzoek

Leerdoelen: Tijdens deze les ervaren de leerlingen wat de actieve werkvormen van Aflatoun zijn. Ook gaan zij inloggen op de Aflatoun school, de digitale omgeving en doen zij een vooronderzoek met het doel om hun financiële kennis te meten. De leerlingen denken na over verantwoord besteden en voorbereid zijn op onvoorziene gebeurtenissen en uitgaven. kennis te meten. De leerlingen denken na over verantwoord besteden en voorbereid zijn op onvoorziene gebeurtenissen en uitgaven.

De docent stelt zich voor en vertelt iets over de missie van Aflatoun: zoveel mogelijk jongeren op scholen bereiken met financiële educatie. Door middel van het gesprek aangaan en het maken van individuele opdrachten, wordt hun kennis en financiële redzaamheid vergroot. De docent geeft een overzicht van de 7 lessen en thema's en vertelt over het werkboek Geld maakt gelukkig dat iedere leerling ontvangt. Ook vertelt hij wanneer de leerlingen het certificaat **Financieel Fit** ontvangen.

De docent legt het principe van 'Antwoord de bal' uit (een actieve Aflatoun-werkvorm) en bespreekt met de leerlingen een paar quotes zoals "geld maakt gelukkig?" en "je moet sparen voor je toekomst". De docent benadrukt dat alle meningen van de leerlingen ertoe doen.

De leerlingen maken de vragen van het vooronderzoek.

Daarna doen zij de *Geldtypetest* van het Nibud om te ontdekken hoe zij zelf met geld omgaan.

Dan maken zij werkblad 2 (*Welk geldtype ben jij?*) en werkblad 3 (*Jouw tegeltjeswijsheid over sparen*) op aanwijzingen van de docent die in de klas rondloopt en de opdrachten individueel ook bespreekt met de leerling. Zij leren nadenken over hun gedrag bij geld uitgeven en ontdekken het belang van sparen.

Les 2: Budgetteren en plannen

Doel van de les: Tijdens deze les onderzoeken de leerlingen wat de voordelen zijn van een budget maken, leren zij om spaardoelen te formuleren, denken zij na over het organiseren van hun geldzaken en over het verwerven van inkomsten. Zij leren de basisbehoeften van wenselijke behoeften te onderscheiden als een strategie om verleidingen te weerstaan en om uitgaven af te stemmen op hun inkomsten

De leerlingen bekijken een fragment uit de documentaire *Hans betaalt de schade* waarin drie jonge vrouwen vertellen over hun leven en de verleiding van sugar daddy's met alle gevolgen van dien. De docent vraagt wat de reden was waarom de dames voor het leven met een sugar daddy kozen.

Antwoord de bal-vragen: "Als ik alles kan kopen, ben ik gelukkig?", "als ik een Rolex draag op straat, ben ik niet veilig"?

De leerlingen maken werkblad 1 (*Spaardoel*): zij formuleren een spaardoel en berekenen hoe lang zij hiervoor moeten sparen.

De leerlingen maken werkblad 2 (*Jouw inkomsten en uitgaven per maand*). Zij maken een overzicht van hun inkomsten en uitgaven en berekenen wat zij kunnen sparen.

Tenslotte maken de leerlingen werkblad 3 (*Telefoonabonnement*), zij denken na over de kosten van de soorten telefoonabonnementen en worden zo prijsbewust.

Les 3: Internetfraude

Leerdoelen: Deze les biedt de leerlingen belangrijke veiligheidsvaardigheden om zichzelf te beschermen tegen internetfraude en geldcriminaliteit. Zij leren de verschillende vormen herkennen op de verschillende soorten sociale media.

Antwoord de bal: "Wat is datingsitefraude?", "Als iemand tijdelijk veel geld op mijn rekening stort en ik iets daarvan mag houden, ben ik niet strafbaar."

De leerlingen bekijken het videofragment *Kees van der Spek –Oplichters aangepakt-Whatsappfraude*.

De leerlingen maken werkblad 1 (*Internetfraude en geldcriminaliteit*). Ze leren hoe een geldezels te werk gaat en hoe ze dit kunnen herkennen.

De leerlingen maken werkblad 2 (*Geldezels*), zij leren waar hulp te vragen als je slachtoffer bent en welke soorten geldfraude er zijn.

Tenslotte maken de leerlingen werkblad 3 (*Welke soorten internetfraude ken jij?*). Ze leren van elkaar en schrijven zoveel mogelijk soorten op in de woordspin.

Les 4: Alles over schulden

Leerdoelen: Deze les focust op financiële zelfredzaamheid zodat leerlingen bewust zijn van verplichte uitgaven en op die manier schulden kunnen vermijden. Deze les ontwikkelt hun kritisch inzicht als het gaat om het beoordelen van financiële producten en het maken van schulden. Ze leren over de risico's en gevolgen van rekeningen niet betalen, over leningen, contracten, financiële verplichtingen vanaf je 18e, gevolgen van mogelijke schulden en waar ze hulp kunnen vragen bij financiële problemen. De leerlingen leren om hun geldzaken te organiseren en inkomsten te verwerven.

Antwoord de bal: "Waar denk jij aan bij het woord 'lenen'?"

De leerlingen bekijken het videofragment uit de documentaire *De schuldmachine* (of optioneel een videofragment uit *The lost boys - 5 jaar later*).

De leerlingen doen in groepjes het *schuldenspel* dat bestaat uit 13 vragen en 13 antwoorden. Zij leren hierdoor alle ins en outs van het incassotraject.

De leerlingen lezen werkblad 1 en maken werkblad 2 (*Hoe ziet een incassobrief eruit*). Zij leren wat de moeilijke woorden betekenen en denken na over hoe je schulden kunt voorkomen en waar je hulp kunt vragen als je financiële problemen hebt.

Les 5: Financiële rechten en plichten vanaf je 18e - Contracten, belasting, pensioen & leningen

Doel van de les: Deze les maakt leerlingen bewust van de financiële rechten en plichten volgens de wet- en regelgeving welke voor hen van toepassing zijn als ze 18 worden. De leerlingen krijgen inzicht over het organiseren van hun geldzaken te organiseren en over het verwerven van inkomsten. Ook leren zij kritisch te zijn over het tekenen van contracten en krijgen zij inzicht in de nadelen van op afbetaling kopen.

Antwoord de bal: "Wat is het verschil in financiële rechten als je 16 of 18 bent?"

De leerlingen maken het werkblad 1 en 2 (*Financiën vanaf je 18e*). Ze leren over verplichte kosten, hoe terugvragen van belasting, hoe dit werkt voor scholieren, hoe toeslagen aan te vragen en studiefinanciering aan te vragen is, en hoe een studiebeurs werkt.

De leerlingen bekijken het videofragment *Van miljonair tot afwasser*. Door het tekenen van een contract bij de bank terwijl hij de kleine letters niet goed las, raakt Leen Thijsse al zijn geld en bezittingen kwijt.

De leerlingen maken werkblad 3 (*Contracten en pensioen*). Ze leren over de risico's van contracten tekenen, leningen afsluiten en denken na over sparen voor later en hoe een pensioen werkt.

Les 6: Financiële gevaren: Gokverslaving, verzekeringen & boetes

Leerdoelen: Deze les helpt leerlingen om hun kritisch beoordelingsvermogen nog verder te ontwikkelen zodat zij inzicht krijgen in de financiële verleidingen van het spelen van (online) gokspellen. Ook leren zij over de gevolgen van het niet betalen van boetes, over de risico's van achteraf betalen en het belang van verzekeringen.

Antwoord de bal: "Heb jij wel eens gegokt?"; "Wat weet jij over gokverslaving?"

De leerlingen bekijken het videofragment uit de documentaire *Verslaafd aan verliezen* (Optioneel kijken de leerlingen het videofragment *Gokverslaving - €30.000,- Euro schuld*).

De leerlingen maken werkblad 1 (*De probleemboom*). Zij denken na over de oorzaken en gevolgen /oplossingen van gokverslaving.

De leerlingen maken werkblad 2 (*verzekeringen*). Ze denken na over het afsluiten van verzekeringen.

De leerlingen maken werkblad 3 (*Boetes*) en lezen de achterkant van het werkboek (*Achteraf betalen*). Ze leren over wat de kosten van boetes zijn en de gevolgen als je boetes niet betaalt. Ook leren ze over de gevolgen als je de rekening van achteraf betalen niet betaalt.

Les 7: Eindtoets

Leerdoel: De eindtoets helpt leerlingen om hun opgedane financiële kennis te toetsen.

De toets bestaat uit 35 vragen en gaat over alle thema's van de 6 lessen. Ze loggen in op de Aflatoun school en maken online de eindtoets.

Bij een succesvolle afsluiting ontvangen zij het certificaat Financieel Fit.

Een succesvolle afsluiting wordt behaald door voldoende gemaakte opdrachten in het werkboek en een voldoende gemaakte toets.

Sfeerimpressie Werkboek Geld Maakt Gelukkig

Les 2 | Werkblad 2

Vul jouw inkomsten en uitgaven per maand in

inkomsten	Uitgaven
Hoe kom je aan je geld? En hoeveel € is dat?	Waaraan geef je het uit? En hoeveel € is dat?
Zakgeld €	Eten €
Bijbaan/klusjes €	Uitgaan €
Kleedgeld €	Cadeautjes €
Overig €	Kleding €
€	Overig €
€	€
Totaal: €	Totaal: €
Geld over per maand: € +	Geld tekort per maand: € -

5

Les 3 | Werkblad 3

Welke soorten internetfraude ken jij?
Noem 8 soorten

9

Les 4 | Werkblad 2

- Wat moet je doen als je een incassobrief krijgt en de rekening niet kunt betalen?
- Welke instanties bij jou in de buurt of op school kunnen je helpen als je schulden hebt? Waar zijn die te vinden?
- Noem 2 voorbeelden hoe je kunt voorkomen dat je rekeningen niet kunt betalen?

Als ook het incasso niet wordt betaald, kunnen de kosten van een klein bedrag snel oplopen. Dit komt door extra kosten die worden gemaakt bij het vorderen van de schuld: de executiekosten zijn de kosten die worden gemaakt voor het gebruik van een deurwaarder; de proceskosten zijn de kosten die worden gemaakt tijdens de juridische procedure. Deze kosten worden opgeteld bij het totaalbedrag. In onderstaande berekening wordt een klein bedrag van €63,09 hierdoor uiteindelijk een schuld van €617,88.

inzake:	
hoofdsom	€ 63,09
proceskosten	€ 242,18
nakosten	€ 25,00
betekening	€ 73,75
executiekosten	€ 201,79
rente	€ 0,18
overige kosten	€ 6,89
te voldoen	€ 617,88

Vertrouwde u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd,
teken ik,
Justitius Incassobureau

11

Les 6 | Werkblad 1

De Probleemboom

15